

ek

esen szünetel az utat. Az alacsonyan levő... légiaquíót meghiu... szálltása óriási... A tegnapi két óráig... azt a hitet keltette... szeszben, hogy nagy... állóben.

mentés szerint az ész... kéán jelentékeny el... élyek Gabat felé kö... ség szétszórt. A re... ében megjelent absz... eritreal front többi... arcvonalon semmi em... arázza az olasz sajtó

lor). A római lapok... zág ellen alkalmazott... helyzettel, ama vé... zést, hogy a szank... enyieges veszély me... an, hogy akciójukban... ak együttműködni. A... a fasiszta Olasz... yuló akcióit az ázsiai... zszal a célja, hogy... is és itt is bevezesse

or). Gaston Jéze pro... ügyét a Népszövet... nyszerítették, hogy a... óadásáról lemondjon... egyült diákok hatal...

em tervezi a rajna... rízáit zóna elfogla...

or). A Reuter szerint... érium egyik tagja a... d: — Németország... Francia-angol ke... onai... del meg szonban a... Francia lapok állítot... ormány e tárgyaláso... s megszűnésének te... fel meg a világsz... hogy Németország e... t zóna elfoglalását

le a tiszt... és nem... adókat

kormány Tatarescu... t, minisztertanácsot... ves minisztériumok... vitatták meg. EL... évi árami büdzsé... mint a tavalyi. A... ot nyert az a hír... ak szándékában ál... tését redukálni és... tni.

giti kárság... ag menekült... zikáját

r.) A népszövetség... a nemzetközi me... ki párizsi cseb... dött bizottság je... tünik, hogy a vi... ama a következő... zok 800 ezer, ör... rok és kaldeusok... a Saar-vidékről... rországi menekült... enekültek között... amit a népszövet... sága és a Nansen... juk. 1927 és 1934... frankot tett ki.

nein a... LLODA... be vételére ügyes... Rosenberg Mór... s.

es Lapkiadó 8. T... Baron L. Pop 18

Joachim Prinz dr.

Prinz doktor, akiről szó vagyunk, valóságilag herceg, a szellem, a nívó, az elhűség hercege. Németországban rabbi volt, de a közönség — még 1933 után — nem bírta cionista meggyőződését, főleg nem bírta el az asszimilációt támadó kritikáit. Mert az asszimilánsok optimizmusa nagyobb a vallásos zsidóknál. Kicsit ferde is ez az optimizmus, amely Hitler megterésében is remélkedik. Joachim Prinz doktor nem asszimiláns, ott kellett tehát hagynia a nyáját. Most a cionizmus érdekében működik és Heren Hajjeszód propaganda-úton van Bucovinában.

Az „Ostjüdische Zeitung“ beszámoló Prinz doktor egyik beszédéről, amit Cernautiban tartott. Szemelvényképpen bemutatjuk itt néhány megállapítását:

„Úgy vélem, tulsokat politizálunk és ezért nem vesszük észre a politika mögötti ható erőket. A zsidóság története a találkozások története: találkozás a babiloniakkal, az egyiptomiakkal, a kanaaniakkal, a görögökkel, a rómaiakkal, a nyugattal. Ez utóbbi találkozásunknak még nincs vége. Ahol a találkozásunk normális, vagyis ahol a zsidóság mint nép, mint idegen nép, mint más nép jelentkezik, ott a találkozásból nagy haszon érkezik, mint a világra. Azonban, ha ez a találkozás felelő bennünket, ha olyan szeretnénk lenni, mint amezek, akkor ebből a végén nagy szerencsétlenség támad. Mert közöttünk és a többiek között fennáll a „lekezelés és másdejeség“. Kasi disputát folytatott Bonifoni tőttrieddel a kereszties háborúról és Jeruzsálemről. A középkori herceg a város falait látja, Rasi — a Templomot. Mindkettő egyazon szavakat ejti ki, de a két ember számára a szavak más-másat monda. A középkorban meg értették ezt a különbséget, később már nem. Elfelejtették, hogy a zsidó sajtó beszélője szegor jár a maga útján. Akarva, nem akarva, sorszerűen. Ha alkalomlag az életben ekeirűli az ember a zsidó sorsot, a maiban soká. Bizonyosság rá: Heinrich Heine és Pierre Leones, mind egy hitores apja volt. Sorsunk: a népekkel való találkozás, a cionizmus pedig találkozás saját földünkön, saját országunkban. A Falaeszmata való visszateres nem jelenti a jó életet, hanem a galutbeli létszátélethől az igazi élethez való visszaterést. A beteg, korhadó világ, amely Népszövetség elenére sem tudja gazdasági kriszt elintézni, amely nem tudja megoldani az Afrika-konfliktust, nem talál időt a súlyos zsidókérdés megoldására. Magunkon csak magunk segíthetünk.“

Igy beszélt dr. Joachim Prinz. Kár mondat és mekkora perspektívája a zsidó történelemnek! Az általános káoszban irányvonal és világosság. Ember, ainek a neve méltóságot jelent, eppogy, mint a szelleme.

Egy mácis levonható tanulság

Ma már kétségtelen, hogy a biztosra menő olasz hadsereg semmi jelentékeny hadisikert nem ért el ezideig az abessziniai frontokon s amit elért, azt is de Bono tábornok vezérlete alatt érte el. Amióta a gyors fáit acempli teremtésére kiküldött Badoglio tábornok vette át a fővezérletet az abessziniai frontokon — egymásután érik vereségek az olasz seregeket.

Az olasz sajtó ideges, megnyilatkozásai annak jelei, hogy az a nagy fölény, amely az első harc napokban uralkodott az olasz fasiszták körében, félelmet leplező nyugtalanossággá és bizonytalansággá változott át.

Ami érthető is, hiszen a külpolitikai atmoszféra romlása annyira fokozódott Olaszország körül, amilyenre Mussolini valószínűleg nem számított.

A doloi svéd ambulancia bombázása ezt az atmoszférát csak súlyosította. A Laval—Hoare-tervezet bukása pedig nyilvánvalóvá tette, hogy az olasz fasizmusnak nem lehet sok reménye arra, hogy a nagyhatalmak országainak közvéleményétől megértést, vagy elnézést nyerjen. Sőt ellenkezőleg: csak fokozódó kíméletlenéget várhat.

Ennek jele a francia-angol katonai meg egyezés is, mely minimumra csökkentte azt a kilitást, hogy az olaszszankciók teljesen el fognak maradni s életbeléptetésük esetén az olasz hadsereg, vagy az olasz flotta vakmerő kalandra szánhatná el magát.

Ma már Laval sem a régi. Az a pókháló.

Maniu legközelebbi bucuresti utja a nemzeti párt taktikájának megváltozásával van összefüggésben?

Nagy előkészületeket tesz a párt a részleges választásokra

Bucuresti, január 10. (Az Uj Kelet tud.) A nemzetipárt vezetőségének tevékenysége ezidő szerint az időközi választások előkészítésére szorítkozik. Január 15-én Suceavában szenátor-választás lesz, amelyen a párt Dascanu jassi professzort jelöli. A moldovai és bukovinai pártvezéreket Suceavában hívták össze, ahol a választási kampányt fogják vezetni. Februárban lesznek a képviselői részleges választások, amelyeknek során Mehedinți és Hunedoara megyékben egy-egy képviselőt választanak. Mehedinți-ben dr. Lupu, Hunedoaran Ghita Pop a párt jelöltjei. Ghita Pop mellett Maniu Gyula is kertesbeszédet fog mondani a megyében, Mehedinți-ben pedig Michalache személyesen fogja támogatni Luput.

A Curentul a párt belső helyzetével foglalkozva, arra a konkluzióra jut, hogy a pártban megnyilvánuló belső ellentétek simulóban vannak. A helyzetet a Mihalache által Muscelben tartott beszéd jellemzi leginkább. „Egyetlen program, egyetlen taktika és egy vezetés“ — ezt mondotta Muscelben Mihalache.

A pártvezetés legközelebbi gyűlésén

— írja a Gurentul — amire a választások lezajlása után kerül sor — napirendre fog kerülni a november 14-ről elhalasztott fővárosi naggyűlés kérdése is. Maniu Gyula erőlyes kampányt szeretne indíttatni a kormány ellen, amelyet különböző népgyűléseken keresztül akar elérni. A pártvezetés azonban úgy véli, hogy Mihalache királyi audienciája után a párt helyzete megváltozott, de a pártvezetésben bekövetkező bizonyos változások nem jelentenek, hogy a párt az eddig megvalósítottakból bármit is engedne. A konfliktus fenn áll — fejezi be a Curentul — de nincs kizárva, hogy Maniunak a fővárosba való érkezésével bizonyos változás álljon elő a politikai helyzetet illető felfogásban.

A Tempo szerint Maniu az első kínálkozó alkalmat fel fogja használni arra, hogy Vaída cluji beszédére válaszoljon. Maniu rá akar mutatni arra, hogy az erőök összefogására milyen szükség van ma Romániában. A lapok hozzáfűzik: elvállik, hogy a liberális pártok fuziója után az története a nemzetipárttal is?

Hitler szerint a német nemzetgazdaság konszolidálódott az elmúlt évben

A berlini diplomáciai kar a német kancellárnál

Berlin, január 10. (Rador). Wilhelmstressei lakásán Hitler kancellár, a versaillesi szerződés aláírásának évfordulója alkalmából ma fogadta a diplomáciai kar tiszteletését, akik egyuttal újvi üdvözlételeket is tolmácsolták. Cesare Orsenigo pápai nuncius a diplomaták nevében a francia nyelven a következőket mondotta: — Birodalmi kancellár ur! Mint a diplomáciai kar dökánja, van szerencsém összes kollégáim nevében legjobbj újvi kívánságainkat kifejezni. Azt kívánjuk, hogy az újvi m'ndél hamarabb hozza meg mindnyájunk számára az annyira óhajtott békét és pihenést.

Hitler, miután köszönetet mondott, így folytatta: — Megállapíthatjuk, hogy az 1935 esztendő népünk számára ha'adást jelentett.

Nagyszámu munkanélküli bajtársunknak sikerült munkaalkalmat nyujtunk és így lehetőséget adtunk számukra, hogy családjukat eltartassák. A német nemzetgazdaság konszolidálódott az elmúlt évben és ezért elismeréssel tartozunk a Gondviselésnek. Azzal az óhajjal fordítjuk szemünket az újvi felé, hogy folytathassuk megkezdett munkánkat. A német nép őszintén kívánja, hogy a többi népekkel is ezt az óhajt lássa megnyí'vánulni, a kölcsönös bizalmon és tiszteletben alapuló együttműködést céllozza. En és egész népem csatlakozunk az önök azon reményéhez, hogy az újvi váratlan enyhülést fog hozni a népek kibékülését és tényleges csendet.

vékonyaságú többség, amit legutóbb kapott, kockázatosabb teszi számára a régi barátkozást Mussolinival. Az Angliához való közeledés immár több garanciát nyujt számára az osztrák kérdésben és a rajnai határok biztosítása terén, mint Mussolini minden, ma már éppen az afrikai események következtében egyre gyöngülő értékű garanciája és barátságára.

Roosevelt beszéde, amely csaknem fenyegetésnek is beillik a diktatórikus országok felé, szintén nem növelte túlságosan az olasz kilitásokat. Sem olasz, sem német, sem világviszonylatban.

Az abesszin háboru kirobbanásában nem kis része volt a belső olaszországi gazdasági és pénzügyi feszültségnek. Ennek a feszültségnek okai azóta hatványozódtak. Az első háborus kilitsegtetés kétmilliárd líra deficitet zártult.

A Mussolini iránti hajdani polgári szimpá-

tiák megfakultak. Mióta az olasz hadsereg színe-java Afrikába kényszerült távozni, az olasz fasizmus európai katonai és politikai sulya minimumra csökkent.

A nyugati államok közvéleményében — a konzervatív közvéleményben is — beigazolást nyert az a sokszor hangoztatott tétel — aminek Roosevelt pompás dialektikával adott hangot —, hogy a fasizmus utja feltétlenül háboruhoz vezet. A nagyhatalmak pedig nem akarnak háborút.

Anglia támogatta a fasizmust addig, míg az megmaradt a maga portáján, de ellene fordul, mielőlt az európai és világegyensúlyt veszélyezteteli.

Minden túlzás nélkül egy tanulság vonható le mindebből, nevezetesen az, hogy világviszonylatban a fasizmus felelé menő iver megtorpant s a jövő egyáltalán nem olyan rozsás kilitásokkal biztató számára, mint ahogyan azt reakciójai képzeln szeretnénk.

Ara 5 lej

Bérmendetlen leveleket nem fogadunk el. — Kéziratok megörzését és visszaküldését nem vállaljuk. Főszerkesztő: dr. Marton Ernő. Felelős szerkesztő: Jánabó Ferenc. Bucuresti szerkesztő: Hát-szegi Ernő, Strada Cobalcescu 62

Szombat, 1936. január 11.

569. EV. | XIX. EVF. | TEBETH 16. | 8 SZÁM

VILÁG TÜRKE

Mi iesz? Irta: David Lloyd George

Európa történelmének legszenzációsabb eseménye a náci forradalom óta a brit nép egyhagu tiltakozása volt, amellyel Anglia lakossága párt- és hitközlöntség nélkül foglalt állást a Hoare-Laval tervvel szemben. A brit népnek ez az állásfoglalása megváltoztatta az európai politika irányát. A tények ma már annyira közismertek, hogy nem érdemes többé visszatérni rájuk, de ki kell emelnünk a nemzeti érzés váratlan és figyelemreméltó kitörésének ezeket a méreteit. Erre valóban nincs példa egyetlen demokrata állam történetében sem.

Néhány héttel ezelőtt a kormány visszanyerte hatalmát, miután döntő győzelmet aratott a választásokon Baldwin ígéréteinek segítségével, amely szerint a miniszterelnök „szilárdul litart a kollektiv biztonság eszméje“ és a „tudod, hogy megbizhatsz bennem“—elv mellett. Első határozott cselekedete ezzel szemben az volt, hogy hozzájárulását adta egy egyezményhez, amely tökéletesen meghazudtolta ünnepélyes ígérteit. Ez az egyezmény azt javasolta, tépjék apró darabokra Abessziniát, hogy csillapítsák a farkas éhségét, amely már ott viacsorgatta fogát a küszöbön.

Mikor a béketerv szövegét megismerte a brit közönség, elszörnyülködött. A méltatlankodás kiáltása olyan általánosan hangzott fel, hogy Baldwin is miniszterei kénytelenek voltak meghátrálni. A Times és a Daily Herald is átvették a közvélemény hangját. A megalázó és méltatlan meghunyászkodás megmentette a kormányt attól, hogy belebukjék megmagyarázhatatlan árulásába. Kijelentették, hogy csuf hibát követtek el, ami többé nem fog előfordulni. Ezzel a kijelentéssel sikerült visszaszerezni a parlamenti többséget, amely ha nem is csökkent, mindenesetre kellelten többség volt. „Bizzál bennem“ — ez ma az angol politika tréfájává lett. Nem igen merik többé ismétlni, ha csak nem mint tréfát. Túlságosan nevétséges lett ez a jelszó még ahhoz is, hogy mint gyunyolódást alkalmazzák.

Amit írok, nem kísérlet a pártpolitika kifigurázására, mindössze mérsékelt megállapítás, amelyet bármely angol ember igaznak ismer el. Nem képviselek személyes véleményt vagy előítéletet. Tárgyilagosan számot vetek azzal, mi történt.

Mindenki számára, aki a nemzetközi helyzet fejleményeit itthon és külföldön meg akarja itélni, szükséges, hogy tisztában legyen vele: az angol politikai krízis nem karácsonyi játék, amely csak néhány napra került az asztalra, és amely az ellenzéki sajtó trombitaharsogásával véget is ér. Ez a válság vulkanikus kitörés volt, amelyből az angol politika szürke felszíne alatt a mélyben lappangó, tomboló lángokra lehet következtetni s ezentul egyetlen kormány sem lehet elég vakmerő, hogy ezeket a lángokat elhanyagolja. Akár tesz, akár nem, Britannia népe a nemzetközi igazságon alapsuló békét követeli és el van szánva arra, hogy ennek a békének biztosításából a többi országgal együtt kiveszi részét. Követte kormányát, mikor csatlakozott ötven más nemzethez, amely Olaszországnak Abesszinia ellen irányuló akcióját indokolatlan támadásnak minősítette és követte a kormányt, mikor a támadó ellen gazdasági rendszabályokat javasolt. Üdvözölte sir Samuel Hoare beszédét, mikor az angol külügyminiszter Genfben felajánlotta Anglia közreműködését a Népszövetség többi tagjaival az alapokmány rendelkezéseinek érvényesítésére. Nemcsak elfogadta, hanem tapssal fogadta ezt a követelést, mert bizott benne, hogy ez a követelés nem blöff, hanem őszinte felhívás a cselekvésre. A kormányra szavazott a választásokon, mert a mi-

niszterek félreérthetetlenül kijelentették, hogy a kormány támogatja a Hoare-féle kijelentést.

Ezért volt olyan elemi hatása a párizsi egyezménynek. Már most mi lesz a hatása az angol állásfoglalásnak az európai és így az abessziniai helyzetre? Hogy az angol álláspont befolyását felmérhessük, tisztában kell lennünk azzal, hogy Európa kisebb hatalmai — és ezek a kisebb hatalmak igen számosak — szilárd hívei a Népszövetségnek. Amerika számára nehéz dolog megérteni, mennyire függenek ezek a kisebb hatalmak a Népszövetségtől és mért függenek tőle. Európát tulajdonképpen dulták fel szörnyű háborúk, amelyeknek a legtehetősebb áldozatai ezek a kisebb nemzetek voltak. A kisebb nemzetek most egy másik, nagyobb háború csiráját látják sarjadni és egyetlen reményességük ennek a háborúnak az elkerülésére a kollektív biztonság, amelyet a Népszövetség ígér. A hatalmas és távoli Amerika számára nem könnyű megérteni ezeket a félelmeket és reményeket, amelyek az európai hatalmakban dülnek és ébrednek. A kisebb nemzetek azonban tehetetlenek a Népszövetséggel, vagy nélküle egyformán, ha a nagyhatalmak nem örködnek a népszövetségi alkotmány rendelkezéseinek érvényesítésén.

Ez az alkotmány lényegében a világbebiztosítására készült, de értéktelen papírosongy, ha a nagyhatalmak nem tartják tiszteletben és nem támogatják. Egészen rövid idővel ezelőttig egyre általánosabbá vált a meggyőződés, hogy a nagyhatalmak, amelyek a világháborúban győztek, nem gondoltak komolyan rá, hogy teljesítsék azokat a kötelezettségeket, melyeket a népszövetségi alkotmány rájuk ró és a népszövetségi alkotmányt voltaképpen csak zsákmányuk biztosítékának tekintették. Éveken keresztül húzták-halasztották a leszerelést. Németország megtámasztotta ezt a játékot és úgy talála, kijátszották. Ezért hagyta el a Népszövetséget. Németország a népszövetségi játékot szégyenletesnek találta. Japán dacolt a Népszövetség határozataival és még sem törte semmi sem. Nem mondom vele sokat, de ha hamarosan nem történik valamely együttes akció az abessziniai ügyben, a Népszövetség hamarosan a mult többi ideálistá fiasok közé kerül. Ha a párizsi egyezményt a genfi politikai elfogadta volna, ez a Népszövetség végét jelentette volna. A Népszövetség ösztönösége és erejébe vetett minden hit megsemmisült volna.

Ezt jelenti az angol tiltakozás a régi diplomácia titkos cselzővései ellen. Ezen kinevezését Anglia mint a népszövetségi eszme diadalát üdvözölte. Ezen kinevezése, hogy Léon Blum szavával éljek, „Olasz országot dühbe hozta, Németországot dacossá tette, de Európa kis nemzeteit megnyugtatta.

Most minden két dologtól függ. Kívánja-e a Népszövetség a megtorló rendszabályok kiterjesztését az olajra és fogja-e Franciaország támogatni az olajrendszabályokat? Az első kérdés nagyrészt attól a választól függ, melyet Franciaország a másodikra fog adni. A francia álláspont két alternatíva között ingadozik. Franciaország számára ellenszenves minden civódás Olaszországgal, amelynek segítségére szüksége van, ha Németország megkísérli Ausztria elfoglalását. Eppen olyan kelleme volna azonban a Népszövetséggel ellentétbe kerülni, még pedig olyan ügyben, amely egyúttal az angol birodalommal is skatitást jelentene. Franciaországnak ugy Olaszországra, mint Angliára nagy szüksége van, ha Németországgal ellentétbe kerül. Mindenesetre nem Olaszország, hanem Britannia volt az, amely Franciaország segítségére sietett 1914-ben. Ha Franciaország vár, mindennek vége lett volna, mire Olaszország eldöntötte, melyik oldalon remélheti, hogy vaját kenek a kenyérére.

Lavalra kemény munka vár és türelmét kemény próbára teszi az a probléma, hogy megőrizze a barátságot Angliához és Olaszországhoz egyaránt. Hozzájárult a népszövetségi határozathoz, amely megrögtte a rosszköz Olaszországot, de abban a pillanatban, mikor a Népszövetség Olaszország rosszközének gátat akar vetni, Laval tövönvázik és halogat. Tele van békés javaslatokkal, hogy Olaszország és Abesszinia viszályát elsimítsa. Miért ne

engednők meg, hogy Olaszország fokozatosan lenyelje Abessziniát és így helyreállítsuk az egységet a harcoló hatalmak között? Már majdnem sikerült is egy ilyen megállapodás a bizakodó „Sir Hoare“-ral, mint ahogy a volt angol külügyminisztert a francia sajtó rokonszenveve, de nem

egészen korrektilt nevezi.

Most, hogy a játék nem sikerült, mihez fog Laval? Britannia nem hajlandó tovább játszani és ha a jobboldali mérsékelt és baloldali francia sajtót gondosan figyeljük, láthatjuk, hogy Franciaországnak e tekintetben többé nincsenek is illúziói.

Ahol gyűlölet és üldözés van, nincs idő fejlődésre — mondotta Cernautiban Nistor munkügyi miniszter

A miniszter elítélő nyilatkozata a jobboldali pártok harci modoráról

Bucuresti, január 10. (Az Uj Kelet tud.) Dr. Nistor munkügyi és közegészségügyi miniszter tegnap résztvett azon a gyűlésen melyet tiszteletére a cernauti liberális párt helytartozata hívott össze. Résztvettek a gyűlésen az összes bukovinai liberális parlamenterek, a prefektusok, a megyei szervezetek vezetői, a bukovinai városok polgármesterei és számos érdeklődő.

Az első szónok dr. Max Hakmann egyetemi tanár, a szenátus alelnöke volt, aki lelkes volt, aki lelkes szavakkal üdvözölte a liberális szervezetek nevében a minisztert. Balcescu radauti prefektus, majd Zacharia asszony beszélt, a női tagozat vezetője, végül felszóltak a hatóságok képviselői is.

Nistor mindenekelőtt köszönetet mondott a meleg üdvözlésekért, majd foglalkozott a Bucovinát érintő kérdésekről. A király bukovinai látogatása alkalmával a kormány néhány régi sérelmet orvosolt. Beszélt a metropolitai szék betöltéséről, majd a politikai helyzetre tért át és a következőket mondotta:

A liberális kormány erős

— Néhány párt türelmetlenkedik és elhatározta, hogy kormányra fog jutni. Az összes pártok követelik visszavonulásukat. Nézzük csak meg azonban közelről, hogy min alapul az ellenzékek az a követelése. A mi mandátumunk négy évig tart.

A király bizalma és a tömeg akarata folytán kerültünk kormányra. Vajjon megváltozott-e az a helyzet? Továbbra is bírnak a király bizalmát, mert nagy és szép dolgokat valósítottunk meg az országban. Ezek az alkotások megerősítették a király bizalmát. Bármikor nyílt rá alkalmam, az uralkodó megnyilatkozott mellettünk és felszóltott bennünket, hogy folytassuk tovább kormányzási munkánkat.

— A tömegek bizalmát szintén nem veszítettük el.

Baráti nyilatkozat a kisebbek felé

— Meg fogjuk tehát valósítani programunkat és óvakodni fogunk attól, hogy jobbra, vagy balra letérjünk az előre kijelölt uton.

Jóviszonyban és harmóniában akarunk élni az ország összes munkás és produktív polgáraival, felekezetre való tekintet nélkül.

Az egyetértésnek kell uralkodnia mindnyájunk felett. Ellene vagyunk a gyűlöletnek és az intoleranciának. Azokban az országokban, ahol a gyűlölet uralkodik, nem lehet semmit sem megvalósítani a haladás érdekében.

— Valakinek a vagyonára törni, vagy pedig gyűlölni valakit, mert bizonyos egy, vagy más irányban hozzáértőbb mint más, nem politikai cselekedet. Ellenkezőleg az, hogy

valaki bizonyos gazdasági ágakban többet tud mint mi, hajtóerő kell, hogy legyen számunkra, hogy közeljünk hozzá és hogy egykor majd túl is szárnyalhassuk.

A nagy tömegek és az általános emberi gondolat számára csak egy dolog létezik: a haladás. Nem a gyűlölet, nem a széthúzás, hanem az ország összes gyermekeinek együttműködése az élet minden változatában és az ország területén.

— Akinek nincs vagyona, nem akként fog vagyont szerezni, hogy a máséra tör, és azt terrorista eszközökkel eltulajdonítja. A mi pártunk a középuton halad, hogy az ország összes polgárainak minden különbség nélkül a munka és a fejlődés lehetőségét biztosítsa. Mi, mint kormány sohasem fogunk megengedni túlzottan jobboldali, vagy túlzottan baloldali irányokat. Egyesüljünk mindannyian ezen az uton és ezzel az ország ügyét fogjuk szolgálni.

A bot terrorja...

— Néhány nap mulva lesz a suceavai választás. A választási propaganda alatt is látnivaló volt a különbség a liberális párt és más pártok taktikája között. A választási propaganda a párt tradíciójának keretében zajlik és a polgárok értelmére és itéletére utal, a meggyőződés szeszivt erejével. Mi a felvilágosítás és a meggyőzés eszközeivel harcolunk. Ellenfeleink közül számosan terrorizálókhoz folyamodnak. Mindenkinek tudnia kell, hogy az élet nem fejlődhetik a bot terrorja alatt. Nem a bestiális emberi ösztönöket kell felkelteni, hanem az ember legnemesebb részéhez: a lélekhez kell szólnunk.

A miniszter ezután a kormány jövőbeli programjáról beszélt és különösen, a bukovinai jelentőségű kérdésekkel foglalkozott. A gyűlés után a miniszter még soká időzött cernauti párthívei társaságában.

Január 13 és 14-én a ROYAL-mozgóban:

IZRAEL HANGJA

A Hearst-lapok 80.000 dollárt ígérték Hauptmannnak, ha emlékiratában beismeri a Lindbergh-gyermek megölését

Hogyan él Bruno Hauptmann a cellában? Kegyelem, vagy villamoszék

Newyork, január 10. A napokban döntöttek Bruno Richard Hauptmann sorsáról, akit a Lindbergh-baby elrablásával vádolnak és aki-nek az esete évek óta feszült figyelemben tartotta Amerika és az egész világ érdeklődését. Fogadások történnék még ma is, vajjon a villamoszék áldozata lesz-e Bruno Hauptmann vagy megmenekül a haláltól.

A börtönben Bruno Hauptmann megtartotta azt a rendületlen nyugalmat, amelyet a törvényszéki tárgyalások során tanusított. Nyugodan alszik, jó étvágyalal eszik és nem érintette őt különösen, hogy az utóbbi hetekben négy cella-szomszédját kivégezték. Napjának nagy részét könyvek olvasásával tölti, azonfelül memoárjait írja. Védője és felesége azon igyekezett, hogy az emlékeztetőket eladja, mert ebből a pénzből akarják fedezni a per továbbvitelének költségeit. Tizenkét kiadó visszautasította a kézzel az azzal, hogy Bruno Hauptmann németországi fiatalságáról ír nem éppen érdekes dolgokat és Ameriká-

ban való illegális tartózkodásáról. A Lindbergh-gyermek rablását tagadja a könyvben. Hearst, a híres újságíró 80.000 dollárt ajánlott fel a memoárjokért, ha Hauptmann elismeri a gyermekrablást és ha annak körülményeit részletesen ismerteti. Ezzel — mondották neki — biztosítani tudná feleségének és két éves gyermekének jövőjét. Hauptmann az ajánlatot kezeken visszautasította.

Hauptmann kivételes ellátásban részesül, mint általában a halálatra ítélték. Kitűnő kosztot kap, este 9 után is fennmaradhat és fogolytársaival sakkot játszhat, vagy kártyázhat. Csak a mindennapi sétától van eltiltva. Közben ügyvédjei igyekeznek mobilizálni az amerikai közvéleményt, hogy az utolsó pillanatban semmisítsék meg az ítéletet. A newyorki lapok szerint Hauptmann csak akkor számíthat kegyelemre, ha eddigi tagadását feladja és töredelemesen bevallja bűnét.

A legfelsőbb bíróság elutasította az usztasik volt védőjének fellebbezését

Határozottan megállapítható, hogy Desbons ügyvédet sértő szándékok vezették a tárgyaláson

Párizs, január 10. A legfelsőbb bíróság elvetette George Desbons ügyvédnek, az usztasik volt védőjének azzal az ítélettel szemben előterjesztett fellebbezését, amelynek értelmében törölték őt az ügyvédek sorából.

A legfelsőbb bíróság ítéletének indoklásában kijelenti, hogy az aixi bíróság nem volt köteles az usztasik porének főtárgyalása során lejátszódott eseményekről külön jegyzőkönyvet felvenni, mert a tények világosan megállapíthatók voltak. Az ítélet indoklása hangoztatja, hogy az aixi főügyész jogosan kérte az ügyvédi rendtartásról szóló törvény alkalmazását és a törvényt a bíróság ítéletével nem sérthette meg. Megállapítja egyébként a legfelsőbb bíróság, hogy az eljárás teljesen törvényszerű volt és Desbonsnak még az is megengedték, hogy az utolsó szó jogán beszéljen.

A legfőbb semmitőszék Desbons ügyvéd fellebbezését, Le Marchadour tanácsos előadói jelentése alapján, azzal a megokolással vetette el, hogy a bouche-du-honi törvényszéknek jogában állott teljes szabadsággal elbírálni a főtárgyaláson lejátszódott esemé-

lyeket és a Desbonst sújtó intézkedés ellen csak akkor volna semmisségi döntésnek helye, ha ezt a törvény érdeke követelné. Ez az eset azonban nem forog fenn. A semmitőszék szerint határozottan megállapítható, hogy Desbonst a tárgyaláson sértő szándékok vezették. A semmitőszék ezért úgy vélte, hogy a törvényszék döntésének megsemmisítését semmi sem okolja meg.

Az usztasik porének február 5-én kezdődő újabb főtárgyalásán Loison törvényszéki elnök fog elnökölni, a vádat: Rolle főügyész képviseli.

Berthon André ügyvéd, az usztasik új védője, kedden az aix-en-provencei fogházban fölkereste védelmet és beszélgetett velük, majd udvariassági látogatást tett Loison törvényszéki elnökkel és Rolle főügyésszel.

A legfelsőbb bíróság elutasító döntése után Desbons most állítólag a párizsi ügyvédi kamara által szándékozik kérti újra felvételét és ebben az esetben ügye az ügyvédi kamara elé kerül.

Vaida visszatér a D.

Bucuresti, január 10. Tel általános megelégedéssel volt miniszterelnök és Goga-féle ligához, a jobboldali parlament...

Vaida sohasem tanus Goga Octavian iránt, m Cuzát, de hát a politiká szor kell engedményeket meg akarja kapari. Már pedig Valdát leg informálták, hogy egyen másnyos tényezők a k blokk megalakulása.

D. R. Joantescu és tették meg az utat B vissza. Maga Goga és a fel cluji magányában a amig ez végre rászánta városba.

Vége is hosszú és n jobbo doli parlamenti blo kibékült a ciucea, cuzis Bankettek és gyűlések kért a palotában.

Az audienca időpon tünően sokáig késett. A lemnzőnek talá ták a ké A vidisták közben é séggel támadták a na a hatalom utjában a le Egy

Vége sor került az miniszterelnök rájött, hogy az ut a hatalomh oldallal való paktá sson hogy a tegmagasab nem is kiseri jó szemm Amikor Vaida e-hgy kot mindenki felborulta jutások ezalatt külföld cia eredményét s miutá ményf hozott, nem slet restibe. Vaida kénytelen városba rendelni öket.

Vaida ezután párth hogy senkivel sem pak pedig tovább kell fol hogy egyedül vállalhas lösségét. Ez volt eze-öt zet. Ma viszont politka rek kerüngenek, hogy V zött tárgyalások indul nacionalcaranista pár érdekeben.

Másrészt egyes hír blokk jobbo doli szárny nek a nacionalcaranista térésre nincs egyelle többé, többek között D. Angelescu és V. Tilea a keretei között igyekezne ket.

Elyen körülmények ké tel elindult vaidista

EMINESCU OSSZES GYAR FORDITASBAN Sándor. Félvásonköté lejtér kapható Lepage vittel.

Megjeli

Egész

januári száma a má változatos és gazdag t idő alatt nélkülözhetetl szerkesztet folyóirat közönség számára. A f ben is kapható, megren ban Cluj, Calea Reg. 072. Előfizetési ár egy

Likvidálás előtt a vaidista front?

Vaida visszatér a nacionalcaranista pártba, a front jobboldali szárnya, D. R. Ioanescuval élén a cuzistákhoz lép be

Bucuresti, január 10. Ezelőtt Enéhány hét-tel általános megelégedéssel keltett Vaida Sándor volt miniszterelnök csatlakozása a Cuzisták és Goga-féle ligához, akikkel egyetemben a jobboldali parlamenti blokkot alakították meg.

Vaida sohasem tanúsított sok szimpátiát Goga Octavian iránt, még kevésbé viselte el Cuzát, de hát a politikában az embernek sokszor kell engedelményeket tennie, ha a hatalmat meg akarja kaparintani.

Már pedig Vaidát legújabb adjutánsai egy informálták, hogy egyenesen a legfőbb alkotmányos tényezőnek a kívánsága a jobboldali blokk megalakulása.

D. R. Ioanescu és Viorel Tilea többször tették meg az utat Bucurestiből Clujig és vissza. Maga Goga és az ifjú Cuza keresték fel Cluj magányában a volt miniszterelnököt, amíg ez végre rászánta magát és lejött a fővárosba.

Vége is hosszú és nehéz vajadás után a jobboldali parlamenti blokk megalakult. Vaida kibékült a ciuceai, cuzistává vedlett, költővel. Bankettek és gyűlések után Vaida audienciát kért a palotában.

Az audiencia időpontjának kitűzése felmúnden sokáig késett. A politikai körök jellemzően találják a késést...

A vaidisták közben érthetetlen kiméltelenséggel támadták a nacionalcaranista pártot, a hatalom utójában a legkomolyabb akadályt.

Egy audiencia tanulságai

Vége sor került az audienciára. A volt miniszterelnök rájött, hogy félrevezették és hogy az ut a hatalomhoz nem a szélsőjobboldalra való paktáson keresztül vezet, sőt hogy a legmagasabb alkotmányos tényező nem is kíséri jó szemmel ezt a szellemet.

Amikor Vaida elhagyta a palotát, a blokkot mindenki felborultnak tekintette. Az adjutánsok ezalatt külföldön várták az audiencia eredményét s miután az nem várt eredményt hozott, nem siettek visszatérni Bucurestibe. Vaida kénytelen volt táviratilag a fővárosba rendelni őket.

Vaida ezután pártívei előtt beszégette, hogy senkivel sem paktál össze, a pártnak pedig tovább kell folytatnia a küzdelmet, hogy egyedül vállalhassa a kormányzás felelősségét. Ez volt ezeótt három héttel a helyzet. Ma viszont politikai körökben olyan hírek keringenek, hogy Vaida és Miha aचे között tárgyalások indultak meg Vaidának a nacionalcaranista pártba való visszalépése érdekében.

Másrészt egyes hírek szerint a vaidista blokk jobboldali szárnya, vagyis azok, akiknek a nacionalcaranista pártba való visszatérésre nincs egyetlen lehetőségük sem többé, többek között D. R. Ioanescu, M. R. Angelescu és V. Tilea a Cuza-Goga-féle párt keretei között igyekeznek megtalálni a helyüket.

Ilyen körülmények között a nagy lendülettel elindult vaidista front likvidálás előtt

EMINESCU ÖSSZES KÖLTEMÉNYEI MAGYAR FORDÍTÁSBAN. Fordította: Kibédi Sándor. Félvászonkötés, szép kiállítás. 60 lejtér kapható Lepage-nál Cluj. Postán utánvétellel.

Megjelent az

Januári száma a már eddig megszokott változatos és gazdag tartalommal, mely rövid idő alatt nélkülözhetetlenné tette a kiűnősen szerkesztett folyóiratot a magyar olvasókönzönség számára. A folyóirat, mely tözsdékben is kapható, megrendelhető a kiadóhatalomban Cluj, Calea Reg. Ferdinand 58. Telefon: 972. Előfizetési ár egy évre 110 lej.

állónak tekinthető. Valóban ez a politikai alakulat az új szituációban teljesen elvesztette létjogosultságát. Programjának egy részét, ha mérsékeltébb formában, a liberális kormány is magáévá tette, viszont további akciójának célkitűzései a Goga-Cuzi-féle programban találhatók meg.

Az angol és amerikai hadiipar titkai

Sir Basil Zaharov szerepe, Morgan harmincmillió dolláros kespénzjutaléka

London, január 10. Az angol magánhadiiparvizsgáló-bizottság szerda este kezdte meg a világ egyik legnagyobb hadiiparvállalata, a Vickers-csoport vezetőinek kihallgatását. A bizottság nem teszi közzé a csoport által benyújtott biza mas jellegű feivelgositásokat. Sir Herbert Lawrence tábornok, a vállalat elnöke és több igazgatója vallomásaiban behatóan ismertette a csoportnak az egész angol gazdasági és ipari életet átfogó bonyolult hálózatát. A gyár évenként át ag 200.000 fontot fordított műszaki vizsgálatokra és kísérletekre és százezer fontot költött egy repülőgépelhárító-fegyver gyártására, amely a világ leghatalmasabb ilyen fegyverének bizonyult. Erre a léghárító-fegyverre külföldi kormányoktól már négy megrendelést kaptak, de az angol kormány még nem rendelkezett.

Azra a kérdésre, hogy Sir Basil Zaharov, „a rejtélyes görög” szoros összeköttetésben áll-e a Vickers-vállalattal, az egyik tanu kijelentette, hogy Zaharov 1924 óta nem vett részt a Vickers-cég ügyeiben. A bizottság elnöke erre felolvasta Zaharov 1925 május 19-én keltevel, amelyben Zaharov kijelentette: „Kötelességem a Vickers-cég érdekeit védeni”.

A tanu kijelentette, hogy Zaharov a cég spanyolországi ügynöke volt. Keresztkérdésekre felelve, több tanu előadta, hogy ügynökeik között szerepeltek többek között a Times két külföldi levelezője, a Vickers-gyárnak azonban nem volt tudomása arról, hogy ezek a Times levelezői.

Vaidákat maga alá temette az a lavina, amelyet elindítottak. A volt miniszterelnök nem tudott sem éég mérsékletes maradni, sem teljesen a cuzizmus vízeire evezni, mert ezáltal csak csufosabbá tette volna fiaskóját. Vissza a nacionalcaranista pártba? Maradt egy utolsó lehetőség: vissza a nacionalcaranista pártba.

A közeljövő érdekes politikai eseményei igazolni fogják, hogy Romániában még mindig a demokratikus erők jöhetnek esősorban számításba, amikor az ország sorsának irányításának kérdése merül fel.

Ezt kívánják meg az ország kapcsolatai Londonnal és Párizssal és ezt diktálja a komolyan számításba jöhető közvélemény is. (—)

Morgan, a világhírű newyorki bankár, a washingtoni szenátus magánhadiiparvizsgáló-bizottsága előtt szerdán folytatta vallomását és kijelentette, hogy Wilson elnök semlegesíti politikája ellenére ő szívében kezdettől fogva az antant győzelmét kívánta, mert „vannak dolgok, amelyekért életünket kell áldozni: ezekhez tartozik a nemzet függetlensége és önérzete” — mondotta a bankár égre emelt tekintettel.

Az elnök keresztkérdéseire válaszolva, bevallotta, hogy a háború elején Londonba küldte megbízottait, hogy felajánlja szolgálatait és ennek alapján nevezék ki bankját az antant-kormányok amerikai bevándorló-ügynökévé. Összesen 3 milliárd dollár értékű hadianyagot rendelt s ezért egy százalék, azaz 30 millió dollár kespénzjutalékot kapott.

Igazi jutalmam azonban az a tudat volt, hogy segíthettem az antant ügyén és hogy fontos szolgálataimat a szövetséges kormányok magasra becsülték. Ez a tudat volt 45 éves bankári működésem fő büszkesége — mondotta Morgan kenetteljes hangon.

SELECT MOZGO MA ÉS HOLNAP UTOLJARA:
Fekete angyal
főszerepekben: **FREDERIC MARCH, MERLE OBERON, HERBERT MARSHALL**
Következő műsor: **JOAN CRAWFORD legújabb slágere:**
Férjem barátnői
partnerei: **CLARK GABLE és ROBERT MONTGOMERY**

Amerika — európai szemmel

A newyorki embermilliók dzsungelében. A „könnyek szigete” — minden kivándorló réme. Eikepezhetetlen piszok és eikepezhetetlen optimizmus

Newyork, január 10. Az óceánon átkelő utast — még ha többször is megette az utat Európa és Amerika között — mindig valami különös, belső megatottság tölti el, ha a láthatáron feltűnik a Szabadság-szobor hatalmas nőalakja, kezében a magasra tartott fáklával.

Az amerikai földre lépő ekkor érzi első ízben, hogy eddigi európai felfogásával ellentétes eszmévilágba került és ha nem kíséri meg a legegyszerűbb dolgot is amerikai szemszögből tekinteni, gyakran igen éles ellentétbe kerülhet az amerikai életberendezéssel.

A legmegkapóbb látvány volt számomra, amikor első ízben pillantottam meg Newyorkot és hajónk több mint ezer utassal este érkezett a part közelébe. Ilyenkor a kiszállás csak reggel kezdődhet és az óceánjáró utasai ott állanak a hatalmas világváros kapujában és a sötétségen keresztül csak a felhőkarcolók által ontott fénynyaláb csóváit jutnak el hozzá.

A könnyek szigete

Egyik oldalról felcsillan a fáklafényező a Szabadság-szobor kezében megtestesítve hatalmas nőalakjában a legszen- tebbnek vallott „Liberty” eszmét, a másik felől pedig a bevándorlók réme, az Ellis Island szigetecske sötétedik komor épületeivel. Ezt a szöges és merő ellentétet

pillantja meg az első szemlélő; a szabadság honába kívánczók letelepedni óhajtóira először az Ellis Island hivatalos torturája vár, amelyet a bevándorlók nyelve „könnyek szigetének” nevezett el. Itt dől el, hogy a partra léphet-e az új hazába igyekvő és a komor kormányzósági épületekben igen gyakran élettragédiák játszódtak le, itt omlott össze az új életlehetőség megteremtésének minden reménye. Hiába itt minden tiltakozás, kérés, fenyegetés, könyörgés, az idehozott utas valóságos vádolt és bírái szívtelen arcu hivatalnokok, akik választ se adhatnak a hozzájuk intézett kérdésekre. Nem csoda, ha ilyen körülmények között valóságos őrzöngésbe kezd egy-egy tévedésből idekerült Amerika-látogató, de természetesen ez sem használ és a hasztalan tiltakozót rövidesen elnyeli egy-egy hatalmas terem, melyben többszáz bevándorolni szándékozó lesi kétségbeesve a szabadulást, vagy pedig a visszküldés veszedelme vár rájuk.

A piszok város

De elhagyva a Könnyek szigetét, lépünk be a szabadság országába, nézzünk szét e hatalmas birodalomban. Newyorkot nemcsak az embermilliók rohanása, pénz utáni törtétele jellemzi, hanem a mértani pontossággal kimért uccák — és Európában elképzelhetetlen piszok. Valahogy

A zsidóság multját, jelenét és jövőjét mutatja be

IZRAEL HANGJA

mindig úgy éreztem magam Newyorkban, mint egy szénbányában: az emberek arca — rohanástól vagy hőségtől — verejtékeznek, öltözködés ugyszólván nincs, piszok szemét az uccákon és mégis ebben a környezetben — mint a szénbányák feketeségében — értékek teremnek, millió és millió ember keresi meg kenyerét, vagyonok születnek és emberek tömegei pusztulnak.

A newyorki embert, mint az amerikaiak kilencvenkilenc százalékát, az optimizmus jellemzi. Amikor 1929-ben az amerikai tőzsdé fekete októberében milliók vagyonok omlottak össze és belépett a tengerentútra is az Európából már jól ismert gazdasági válság. Sok százezer vagyon: jólét szűnt meg márcól-holnapra s az elszegényedettek, vagy ami még rosszabb, a munkanélküliek milliók csapata szaporodott.

Ebben az időszakban csak az akkori elnök, a komor mérték-politikus Hoover hangoztat-ta állandóan a közeledő javulást és a több mint tíz millió munkanélküli biztatására folyton ismételtette híres jelszavát: „Prosperity around the corner” — a föllendülés már közeleg! Ez a néhány év vette el az amerikai néptől a háborús és háború utáni konjunktúra hazug, csillogó álgazdaságát. A munkanélkülség minden gazdasági ágban ijesztő, valóban amerikai méretű arányokat öltött és letört, centnélküli emberek bolyongtak az uccákon.

Gazdagság és nyomorúság

A newyorki emberdzsungelben lépten-nyomon kéregetőkre ütközött az ember, akik egy csésze kávévalót könyörögtek, a külsőben is gyenge közbiztonság megbénult és naponta száz, még száz ember „hold up” ölték utonállók és e „barátságos feltartóztatás” után dollárjaikat megszabadítva távozhattak a gyanútlan poár.

A vállalkozási kedv — bár kisebb mértékűvé zsugorodott — nem szűnt meg ekkor sem és a válság legstótebb évében készült el a százket emeletes Empire State's Building, amely a maga egyszerű és sima vonaival is dekoratívabban reprezentálja a felhőkarcoló stílust, mint a 70 emeletes Chrysler palota a maga cfra, szinte götikusnak mondható tornyával. És ugyancsak ekkor kezdődött el a Fifth Avenue közepén az azóta már teljesen elkészült és Newyork egyik büszkeségét jelentő Radio-City építkezése. De ha valaki ebben az időben szétnézett a East-side nyomtatványain vagy behatolt a földalatti csatornahálózat mélyére, ahol munkanélküliek ezrei a p szkos szennyleben nem engedték fagyos lábukat, a dollármilliók káprázatos világában szembeütközött a legsörnyűsebb és legborzalmasabb nyomorú, amelynek gigantikus méreteivel a legodaadóbb átlami és társadalmi szociális segítség sem volt képes megbirkózni.

Ilyen ellentétekben él Amerika, azaz jobban mondva Newyork, mert e tízmilliók tömegén kívüli még 120 millió ember él az Egyesült Államok más pontjain, akiknek felfogása, életberendezése lényegesen más és ismét új színben állítja elénk az amerikai poárt. Ha az Empire State's Building tetén levő tornyból széttekint a szemlélő — hová expresszliftken perc alatt felrepítik — elterül előtte Newyork egész panorámája... A Manhattan-félsziget kemény szikra épített felhőkarcolók, a Hudson folyó a szépen iverő Washingtonhíddal, az óceán, a kikötő nyüzsgése és a hatalmas várostesten mértani pontosságu vonalaként hosszában átfutó Avenuek és a keresztibe átszelő streetek, melyek aszfaltmezején hangyabó y mód a nyüzsgés a tízmillió ember. És ez a millió emberdzsungel még a 102 emeletes magasságba is felhatoló zajjal mint egy hatalmas motor küzd, dolgozik és verejtékezik a dollárért...

— Rövid hírek mindenünnen. Ioga professzor második előadására tegnap került sor a Sorbonneon. Az előadás címe: A törökök elleni keresztesháborúk és azok következményei volt. A hallgatóság sorainban helyet foglalt dr. Anghelescu közoktatásügyi miniszter is. — Svédországban rendkívül hideg időjárás uralkodik. Az ország északi részében —49 fokot mutat a hőmérő, amire 1881 óta nem volt példa. — John Gilbert ismert filmész szívbénulásban várakulni elhunyt. — A Sing Sing fogházban ma éjjel négy fiatalembert ültettek vilamoszékbe, akik megölték egy rendőrt.

A bot terrorja...

mulva lesz a suceavai tási propaganda alatt különbség a liberális taktikája között. A miánk a párt tradíciói és a polgárok értelme, a meggyőződés szug, a felvilágosítás és a harcokunk. Ellenfelel terroreszközökhöz neknek tudnia kell, jöhetnek a bot terror-tiális emberi ösztönö- anem az ember legne- lélekhez kell szól-

a kormány jövőbeli és különösen, a bu- kérdésekkel foglalko- a miniszter még soká- hvevei társaságában.

a ROYAL-mozgóban:

HANGJA

dollárt emlék-bergh- ban?

zkodásáról. A Lind- tagadja a könyvbem- adó 80.000 dollárt kért, ha Hauptmann st és ha annak kö- ismerteti. Ezzel — osítani tudni fejesé- merkekének jövőjét. t kerekén visszaut-

ellátásban részesül- tétek. Kitűnő kos- is fennmaradhat és t, vagy kártyázhat. ól van eltiltva. Köz- mobilizálni az ame- y az utolsó pillanat- itéletet. A newyorki csak akkor számít- geti tagadását feladja bűnét.

sitotta nek

edet sértő

ó intézkedés ellen- ségi döntésnek he- ke követelné. Ez g fenn. A semmitő- n megállapítható, on sértő szándék- ok ezért úgy vélte- ének megsemmi- neg.

ruár 5-én kezdő- Loison törvényszéki at Rolle főügyész

az uszások új vé- ovencei fogházban beszélgetett veük, st tett Loison tör- e főügyésznel. asító döntése után ártási ügyvédi ka- ajra felvételét és gyvédi kamara elé

SPORT

Elkészült az 1936-os téli Makkabiáda programja

Cluj, január 10. (Az Uj Kelet tud.) Mint azt már megírtuk, a Makkabi Világszervezet téli Makkabiáda ez évben a csehszlovákiai Banská Bystricán, Besztercebányán lesz február 18 és 24. között. A csehszlovákiai Makkabi, amely a téli Makkabiáda rendezési jogát a brünni Makkabi világkongresszustól kapta, a világverseny előkészítésével a besztercebányai Makkabit bízza meg, amely mellett működik a csehszlovákiai Makkabi sporttechnikai bizottsága. A téli Makkabiáda előkészítő bizottsága a napokban küldte szét a világ összes Makkabi szervezetek központjainak a téli Makkabiáda részletes kiírását, a versenyszámokat, a pontos napokra beosztott programot, valamint a téli Makkabiádaival kapcsolatos tudnivalókat.

A program szerint a II. téli Makkabiáda ünnepélyes megnyitóját február 18-án kezdődik és tart február 24-ig bezárólag. A téli Makkabiáda részletes versenyszámait a következők:

Siverseny

1. 30 km gyorsasági verseny.
2. 18 km gyorsasági verseny.
3. 7 km gyorsasági verseny hölgyek részére.
4. Műugrás.
5. Lesiklóverseny hölgyek részére.
6. Slalomverseny hölgyek részére.
7. Lesiklóverseny férfiak részére.
8. Slalomverseny férfiak részére.
9. 4x10 km slalomverseny férfiak részére.

Gyorskorcsolyázás

1. 500 méteres gyorskorcsolyázás.
2. 1500 méteres gyorskorcsolyázás.
3. 5000 méteres gyorskorcsolyázás.
4. 10.000 méteres gyorskorcsolyázás.

Műkorcsolyázás

1. Hölgyek, 2. férfiak, 3. páros-műkorcsolyázás.

A téli Makkabiádat jég-hokki-torna, valamint bobverseny egészíti ki. Ez utóbbi versenyben egyes, kettős, valamint vegyes számok szerepelnek.

A téli Makkabiáda nevezni legkésőbb 1936 január 20-ig, de csakis az országos szervezeten keresztül (Romániában Makkabi Cernauti, Comisia MOTA, Str. Brancoveanu No. 5) lehet.

A versenyen csakis a rendezőség orvosa által felülvizsgált és egészségesnek talált sportolók vehetnek részt.

Nevezési díjak: Gyors- és műkorcsolyázásban személyenként és számonként 20 csehekrona, bobversenyben számonként 20 csehekrona, siversenyben számonként és személyenként 10. stafétában csapatonként 40 csehekrona.

A versenyen csakis amatőrversenyzők indulhatnak. A versenyzők a téli Makkabiáda költségeit megkövetelik.

A téli Makkabiáda természetesen csakis a Makkabi Világszervezethez tartozó zsidó sportolók vehetnek részt.

Moszkva kombinált labdarúgócsapata, amely Párizsban szerepelt, Lyonban 11:0. Lesben 12:0 arányú győzelmet ért el a helyi válogatottak ellen.

A Hungaria labdarúgócsapata az FC Portot 1:0 arányban győzte le Cseh góljával. Előző számunkban említett 9:3-as győzelmét Aveiroban érte el, a kerület válogatottja ellen.

A Ripensáról olyan hírek terjedtek el, hogy rövidesen új vezetőség kerébe kerül, amely az együttest numerus nullus alapján szervezi át. Hogy ezekből a hírekből mennyi igaz, egyelőre nem lehet tudni. Az egyesület multját tekintve aligha nyerhetnek megerősítést, bár az elv mai aktualitása mellett semmi sincs kizárva.

A bécsi Admirát nem engedik be Palesztinába, mert olyan együttesek elleni mérközésére alkalmasnak tartják.

I. Silone:

Fontamara

A Marsica földhöztapadt parasztjainak, akikre Mussolini büszke, mert csak egyszer esznek naponta, szünes életre a fasizmus uralma alatt.

Ara 60 lej

Kapható az Uj Kelet könyvosztályában.

seket vállalt, amelyek nem tagjai az illetékes szövetségnek.

A bécsi Hakoah labdarúgócsapata Nisában 2:0 arányban győzött az OGC de Nice ellen.

Tovább is a régi vezetőség irányítja a cluj-i Villamosmű sportegyesületét. Az UEC sportegyesület a napokban tartotta rendes évi közgyűlést, amelyen a lelépő vezetőség elnöke, nek beszámolója után a régi vezetőség mandátumát megújították. A vezetőség névsora különben a következő: Elnök Metes Nistor mérnök, UEC igazgató, alelnök dr. Sotir Constantin, második alelnök és sportigazgató David mérnök, titkár Popa Valeriu, intéző

Adorján Árpád, pénztáros Buzetzkó Gyula, kluborvos dr. Susan Bartolomen, ellenőrök Bizotkó Béla, Gota Ioan, póttag Gáll Gizella. Szakszövetségi vezetők: Tekézés Almásan Fabian, futball Imbuzan Grigore, tenisz Morariu Albin, asztalitenisz Morariu Albin, bocce Popa Valeriu, torna Morariu Albin, uszás Morariu Albin, téli sportok Bányai Dezső, sakk Bányai Lajos. Választmányi tagok: András István, Fóris Zoltán, Kinizsi István, Mátéffy László, Flora Valeriu, Schramm Florian, Turtorean Romulus, Dr. Iuliu Hagiannu az egyesület disztagjának választotta.

KÖZGAZDASÁG

A Banca Nationala ismét lehetővé tette a Magyarországra irányuló kivitel

Ujabb rendelkezések a devizarendszert illetőleg

Bucuresti, január 10. (Az Uj Kelet tud.) A Banca Nationala tegnap több oly intézkedést határozott el, amelyek a külkereskedelemmel kapcsolatosak. Így ismét lehetővé tette a Magyarország felé irányuló kivitel lebonyolítását azáltal, hogy a bankoknak felhatalmazást adott az export garautálására.

Ismeretes, hogy december elején a jegybank oly utasítást adott a bankoknak, hogy a magyarországi rendeltetési export szállítmányokra ne adjanak garanciavizumot. Ezt az intézkedést az tette indokoltá, hogy mivel a romániai exportőrök kötelesek voltak az export ellenértékének negyven százalékát pengőben a Magyar Nemzeti Banknál a Banca Nationala számlájára javára befizetni, ezen a számlán 15 millió pengő, vagyis mintegy 400 millió lej gyűlt fel. A két állam között fennálló megegyezés értelmében ez az összeg csakis pénzügyi kifizetésekre használható fel. Mivel ily kifizetések csak kisebb összegre rugnak, a Banca Nationala kénytelen volt ennek a számlának további növekedését az export leállításával megakadályozni.

Időközben a két ország között oly megállapodás jött létre, mely szerint ezek a blokkált tételek a Magyarországból importált áruk fizetésére is felhasználhatók. Bár ezt a megegyezést közvetlenül a karácsonyi ünnepek előtt hozták és így annak gyakorlati alkalmazása még nem kezdődhetett meg, a Banca Nationala ugye tekintik, hogy a megegyezés révén blokkált számlájára felszabadult és az export engedélyezéséhez hozzájárult.

Fölmerült azonban az a kérdés, hogy mikor és milyen uton fogják a romániai exportőröknek kifizetni azokat a tételeket, amelyeket a Magyar Nemzeti Banknál a román jegybank számlájára javára pengőben befizettek? A Banca Nationala ugyanis csak abban a mértékben fogja ennek a számlának a rendezését az érdekelte exportőrökkel elintézni, amely mértékben az importőrök a számla terhére eszközölt behozatal ellenértékét a Banca Nationalánál lefizették.

Január 15-én érkezik Bucurestibe az a magyar bizottság, amely az új fizetési egyezmény megkötésére irányuló tárgyalások fonalát a román kormány megbízottjaival fölveszi. Ezalkalommal több érdekes kérdés is megvitatásra kerül. Román gazdasági tényezők ugyanis kifogást emeltek az ellen, hogy Magyarország állítolag Németország példáját követi és a Romániából importált árukat más külföldi országoknak adja el. Így főleg román petróleummal folytat Magyarország közvetítő kereskedelmét. Ezt a reexportot megkönnyíti Magyarország részére a pengő fokozatos leértékelése, amelyet az exportjuttalmak révén hajtott végre. A román kormánytényezők tehát a most meginduló kereskedelmi tárgyalások folyamán megkülönböztetést akarnak tenni azon áruk között, amelyeket Magyarország saját szükségleteire importált Romániából és azon áruk között, amelyekkel cserekereskedelmet folytat. A román bizottság emiatt követelni fogja, hogy bizonyos áruk ellenében Magyarország ne pengővel, hanem erős valutával fizessen.

A román személyzetre vonatkozó törvény alkalmazása

A cluj-i kereskedelmi és iparkamara közli: Az összes közgazdasági, ipari, kereskedelmi és magánvállalatok tudomására hozzuk,

hogy az ipari és kereskedelmi minisztérium 85.438-1935 sz. alatt az alábbi határozatot hozta:

„M., az Ipari és Keerskedelmi miniszteri államtitkár figyelembe véve a vállalatoknál alkalmazott román személyzetre vonatkozó törvény 1, 3, 7 és 9 szakaszaiban foglalt rendelkezéseket, valamint ezen törvény szabály-

zatának 1, 3, 4 és 7 szakaszait, tekintettel arra, hogy a vállalatoknál alkalmazott személyzeti kimutatás az 1934 évre vonatkozólag leg több esetben tévesen állították össze, elhatározzuk: Art. I. Az összes vállalatoknál alkalmazott román és idegen személyzeti kimutatás legkésőbb 1936 évi február hó 1-ig följeljesztendő az Ipari és Kereskedelmi Minisztériumhoz két példányban, az összes alkalmazottakról, akik 1935 évi december hó 31-én alkalmazásban állottak. A törvény végrehajtási utasításához csatolt táblázat összes adatait pontosan kitöltendő. Kimutatás 30/40 cm. méretben készítettől el és kőféle színben van előállítva. A fehér színű azokra a vállalatokra vonatkozik, amelyek 20-nál több alkalmazottat foglalkoztatnak. — Art. II. A kimutatásnak a következő adatokat kell tartalmaznia: 1. A vállalat teljes címe; 2. A vállalat formája (részvénytársaság, beléti társaság, vagy egyéni cég s.b.); 3. A vállalat székhelyének pontos címe; 4. A vállalat alapítókének feltüntetése vagy ennek hányában az adónál bevallott tőke; 5. A vállalat pecsétje és hiteles aláírása. — Art. III. A kimutatásban a megfelelő rovatok kitöltésével feltüntetendő: 1. Részvénytársaságoknál az igazgatóság tagjai (feltüntetve a betöltött tisztviséget, m. pid. igazgatósági elnök, vagy delegált administrator, az ügyvezető igazgatóság tagjai, a felügyelő bizottság tagjai); 2. Más vállalatoknál a társtulajdonosok neve és minősége; 5. Az 1935 év folyamán a szolgálal-ból elbocsátott személyzet kimutatása, kategóriák szerint. — Art. IV. A Kimutatás összeállításánál a következő adatok tartandók szem előtt: 1. Az összes vállalatok, amelyeknek központjuk mellett ügynökségük, fiókuk, képviselőiük, vagy több gyárak van, mind-ezek részére külön kimutatásokat tartoznak előterjeszteni, azok kivül mind ezekről egy-egy összesítő kimutatást; annak a feltüntetésével, hogy ezek ugyanazon cég és ugyanazon vezetés alatt dolgoznak. Ezek a kimutatások egyszerre tételnek le és egy iktató számot kapnak, ellenkező esetben a kimutatás, mint helytelenül kiállított fog figyelembe vételni, ami k hátságnak tekintik; 2. Azok a vállalatok, amelyeknek székhelye külföldön van és itt bent az országban működik, egyéb adatok feltüntetése mellett kötelesek feltüntetni a Minisztertanácsnak működési engedélyre vonatkozó engedély számát, valamint annak a nevét, aki a vállalatot bent az országban képviseli, kitöltve pontosan a kimutatás erre vonatkozó rovatát. — Art. V. Azok a vállalatok, amelyek a törvény életbe lépésé után alakultak és amelyeknek nagyobb számban van szükségük idegen személyzetre, mint amennyit a törvény megenged, igénybe vehetik a törvény 2. szakaszában és a szabályzatnak ugyancsak a 2. szakaszában foglalt rendelkezéseit. A törvényben megengedett létszámon felüli idegen munkások alkalmaztatása előtt ezek a rendelkezések pontosan betartandók. — Art. VI. Kimutatás minták, melyek tartalmazzák a törvény, a szabályzat és jelen határozat összes rendelkezéseit, a Kereskedelmi és Iparikamaráknál szerezhetők be. — Art. VII. A Minisztérium különböző osztályainak igazgatói vannak felhatalmazva jelen határozat rendelkezéseinek végrehajtására; mindazok a vállalatok, amelyek nem a törvénynek és jelen határozatnak megfelelő kimutatást terjesztettek elő, kihágást követnek el. 1935 december 28. Miniszter helyett Gh. Leon, sz. 85438.”

Kamaránk meglette a szükséges intézkedéseket a kimutatások elkészítésére vonatkozólag, amelyek Cluj, Turda, Dej és Bistrița városok környékkereskedésében szerezhetők be. Hasonlóképpen megküldte másolatban a fenti végzés és a kimutatásminát az összes Kamarakerületbeli járási szolgabíróknak, valamint az ipari és kereskedelmi szervezeteknek.

Felhívjuk az érdekeltek figyelmét arra, hogy a kimutatás pontos határidőre való be nem terjesztése a törvény rendelkezései értelmében súlyos kihágást képez.

A kamara készséggel ad felvilágosítást az érdekelteinek.

Nem lesznek új adók. A minisztertanács csütörtökön foglalkozott a jövő évi költségvetés kérdésével. Ez alkalommal Sassu miniszter oly kijelentést tett, hogy a kormány a jövő évre is fenntartja a jelenleg érvényben levő állami költségvetés kereteit és nem fog újabb adók bevezetéséhez folyamodni. A hadsereg szükségleteire szükséges összegeket is újabb adónemek meghonosítása nélkül kívánja biztosítani a kormány.

A külföldön tanuló diákok számára kiküldött valuták után a Banca Nationala 38 százalékos valutaprémiút szed, noha csak 20 százalékos prémium felszámolásra volna jogosultsága. A külkereskedelmi hivatal mellett működő devizabizottság emiatt elhatározta, hogy intervenálni fog a jegybank kormányzatánál.

A legszebb művirágok Schönfeld Hédi füzös-alonjában kaphatók. Regina Maria 11, I.

Valo

Weis

Cluj, január 10. már nem tréfado annyira boldogság. ven ezen a furcsa éppen elég rosszul nek. Most? Az a lapokból (vagy t zsidót senki sem a zsidó) most Weiszbergerek, k ges orrukra arany hatnak és akár a hetnek a világra. pót, akinek 144 n na volt, nyilván gát, ezért nem h tet. Vagy talán n humorérzékelés előre is mulatott mennyi Weiszber eseten fog szalad

Nos, szaladgált pénzt. De milyen kor először híre Weiszbergerek és Megindult annak bácsi kinek volt Weiszberger család tanácskozta, hogy tották a Weiszber részvénytársasági saság elnökét We nu, Izidor, Istvá szen mindegy), i berger (Samu, G Weiszberger, sőt sa is egy dr. We hogy az örökség ményiség volt csu bergerek légiójána sadalmi pozíciót. s ségség megszerzés Rt. megkezdte kénytelenek vagy

Főleg azt kifog vénytársaság nem Weiszbergerek nép gondolta, hogy m ger jelentkezik, a sunkat bizonyítja, az Uj Kelet szerk Weiszbergerek rok áll. Néhány jelene rálni a Weiszberg gát.

Kopognak a sze csony ember lép k nagy a mellénye.

— Weiszberger

A jövővényi cso kesztőség tagjaira tesz különösebb há

— Kérem szépe

ben szeretnék ér

— Hátha ön igé

regeen kellett volna

ten. Rokon ön?...

— Nem tudom

dom, hogy nevem

— Nem tudja t

lami kapcsolatban

bergerekkel?

— Istenem, mir

Weiszberger vagyó

csak elképzelni, 14

egyezernegy száz W

a világon, mindegy

De annyi nincs...

— Már t. i. cse

lehesse tudni, ho

létezik? Tudunkk

se szeri, se száma.

A jövővényi ezt

dolgaiban.

— En kérem

jöttem, hogy meg

a pesti vegyesbir

valóságának.

Ez már dühítő,

Sima és mintás taftok, velourok, francia mousselinek, lamé-k. Estélyiruha selyem-ujdonságok

GALLIA

CLUJ, Str. Gen. Neculcea 2.

A Hasomér Hacair romániai szervezetének konferenciája Chişinăuban

Chişinău, január 10. December 29, 30, 31-én és január 1-én négynapos országos konferenciát tartott Chişinăuban a Hasomér Hacair romániai szervezete. A konferencián 500 delegátus vett részt és a chişinăui zsidóság rendkívül élénk érdeklődése kísérte az ifjúsági konferencia tanácskozásait.

Josef Finkelstein ereci kiküldött „A helyzet a cionista világmozgalomban, az ereci jövűje és a Kibuc Arcban” címmel tartott előadásával vette kezdetét vasárnap reggel a konferencia. Beszédében többek között ismerteti a luzerni kongresszus óra történetét és reámutat arra a közeli veszélyre, amit a Legislative Council megalakulása jelent. Kiemeli az ekzekutív erőteljes politikájának további folytatásának fontosságát a Legislative Councilal szemben, mert ez ellenkzik a zsidó nép alapvető érdekeivel és Anglia a Bal-four-deklarácóban foglalt ígéreteivel. Előadása folyamán roatór azokra a kusza hírekre, amik az ereci krízissel kapcsolatban keringnek és megállapítja, hogy a krízis átmeneti jelleggel bír. A válság magyarázata a háborús relem okokra vonatkozik visszavonásában, a városi építkezés időszaki szünetelésében és a falun pedig a holtszezon miatt fellépő munkanélküliségben rejlik. A krízis nem érintette a cionista építés gerincét: a mezőgazdaságot és a városi ipart. Végül hangsúlyozza a cionista mozgalom — és ebben a Hasomér Hácáir politikai, társadalmi és kulturális munkájának fontosságát, mely képes kell legyen a jelenlegi nehézségek legyőzésével, az ereci építést tovább folytatni.

Délután Bencion Finkelstein tartotta meg K. K. L. referátumát. A referátumot hosszú vita követte, melyben Káplán asszony, a jeruzsálemi kuratórium kiküldötte is részt vett. A vita különösen kidomborította az alapok fontosságát az országépítés szempontjából és a Hasomér Hácáir tevékenységét az alapok szolgálatában, mely Beszarábiában első és a többi országrészekben pedig előkelő helyet harcolt ki magának a többi K. K. L. munkát folytató ifjúsági szervezetek között.

Anglia Palesztinapolitikája

Hétfo reggel az időközben megérkezett Cvi Lurje, a világközpont főtitkára tartotta meg nagyvonalú politikai expozéját. Foglalkozott a cionista mozgalom időszerű kérdéseivel és kifejtette azokat az indokokat, amelyek Angliát a Legislative Council megalakítására készítik és amelyek Erecben egy átmeneti krízishez vezetnek. Anglia Palesztina-politikáját mindig a kétoldalúság jellemezte és nem volt egyéb, mint az arab-zsidó érdekek közötti vacillálás és ezek fölött saját stratégiai bázisa kiépítéséért folytatott lelkes ismeretlen játék. A krízis átmeneti jellegű mutat, de ami a legelgondolkodtatóbb, tényleges oka Anglia magartásában rejlik, amely nem tesz semmit annak megakadályozásáért. Angliának ma érdeke a bevándorlás korlátozása és megtesz mindent a zsidó nép ereci Palesztinában való letelepedésének megállításáért. De ez nem sikerülhet. A cionizmus a zsidó nép gazdasági és társadalmi helyzetéből fakad és Palesztina fejlesztésében nyerte el a történelmi szükségszerűség jellegét és minden mesérséges akadályt, amit Anglia, vagy bárki más utjába gördít, keresztül fogja törni az az immanens erő, amely a gáluti zsidóság elnyomatásából és az eddigi ereci építésből a zsidó népen és ifjúságában immár töltetlenül pressziónak emelkedett. Vigyáznunk kell azonban arra, hogy ne fogja el a zsidó népet és az ereci jövűjét a pánik és a lemondás hangulata, mert csakis az eddigi megfizetett erővel lehet az akadályokat leküzdeni és az építést tovább folytatni. Öröndetes tény, hogy a szervezett élén Chám Weizmann áll, azonban sajnálatosan kell leszögezni azt, hogy a progresszív koalíció helyett olyan ekzekutív kell hogy megküzdjön az óra nehézségeivel, melyben a reakciós körök reprezentánsai nem az egységben, hanem a revizionisták visszahozásával és a chaluci cionizmus tönkreüllesztésével a cionizmus ed-

digi fejlődési vonalának megmésítésén és ezzel tényleges progresszív tartalmának megsemmisítésén fáradoznak. A Hasomér Hacairnak tovább kell folytatni avangárdi útját az ereci kolonizációban, ahol eddig is a zsidó munkáért, a föld meghódításáért lélekemelő harcot vívott és chaluci politikájá: a Hisztrud és a cionista mozgalomban, mely az ereci építés szociális tartalmáért és a közös arab-zsidó szakszervezetek megalkotásáért szállott mindig s'kra.

Cvi Lurje előadását délfői a késő éjszaká-

ba nyuló vita követte.

Kedden került sor a mozgalom nevelési kérdéseinek megválasztására. Sulem Goldin „Nevelés az első s'chavában” — Zindi Rabinovitz „A cefe-chevrák problémái” — és Aron Cohen „A Bogé-sichva és Hácsárák öneveléséhez” címmel tartott előadásokkal. A nevelési vita az erdélyi delegátusok aktív részvételével folyt le, akik a speciálisan Erdélyben kitermelt nevelési elgondolásokat alkalmazták az ereci és beszarabai mozgalom követelményeire.

A szerdai nap bizottsági munkálatokkal telt el. A bizottságok javaslatait tettek az új vezetőség megválasztására és a konferencia plenáriumán elhangzott követelmények figyelembevétele mellett gyakorlatilag meghatározták azt a irányt, amit a romániai mozgalomnak a közel két évben folytatnia kell.

Este Cvi Lurje, Aron Cohen, Sunia Dorfmann szavaival, a Techakna ünnepélyes akordjai mellett ért véget a romániai Hasomér Hácáir tizedik konferenciája.

SZÍNHÁZ-FILM

Montmartrei ibolya

Ma este mutatja be a színház Kálmán Imrenek a világ egyik legkedveltebb és leginvenciózusabb zeneszerzőjének legújabb nagyoperettjét, a Montmartrei ibolyát. A társulat Brasovban ezzel az operettel zárta téli szezonját és ott olyan sikere volt, hogy az utolsó három előadásban zsúfolt nézőt: taposolta végig az operettet. Zenei igazí Kálmán Imre zene. Komoly, szép muzsika, amely köré tökéletesen idomul a romantikus szép szöveg.

A színház minden igyekezetével azon van, hogy ez az operett méltó keretek között kerüljön a közönség elé és ezért dacára a brasovi nagysikerű előadásoknak, itthon heiteken keresztül próbálta a darabot és így az operett minden része tökéletes lesz. Gróf László, a darab rendezője, stílusos színpadok, kal, gyönyörű új díszletekkel készíti elő a premert s bizonyos, hogy az operetthez fűzött reményeket százszorososan fogja beváltani az előrelátható siker.

A darab szereposztása kitünő. Solymosán Magda, Sándor Stefi, Jenei János, Borovszky Oszkár, Tóth Elek, Ihász Aladár, Tompa Sándor, Csoka József, Rajnai Sándor játsszák a főszerepeket.

Az operett zenei részének betanítását és vezénylését Stefanidesz József látja el. Az operett egyelőre három egymásutáni estére

van kitűzve, mert Kovács György, a Vigszínház tagja hazaérkezett és megkezdte próbáit a színháznál s a jövő hét elején már fel is lép s így kénytelen a színház műsorát az ő szabadságidejéhez alkalmazva, megszakítani egyelőre a Montmartrei ibolya előadásorozatát.

Szombaton délután nagyon o'csó helyárakkal az Önagysága nem hajlandó című operett kerül színpadra. Vasárnap délután 3 órakor a szezon nagy operettsikerének, az Ak' mer az nyernek lesz az első o'csó helyárú előadása.

Vasárnap délután 6 órakor a közönség kívánságára Fodor László nagysikerű vigjáték-ujdonságát, az Erettségi adják, amelynek a legutóbbi előadásán is zsúfolt volt a nézőtér és nagyon sokan nem tudtak jegyhez jutni.

Kovács György a Vigszínház tagja

hazaérkezett és megkezdte próbáit a színháznál Meller Rózsnak immár világhírűvé vált gyönyörű színművéből, a Valomásból. Kovács György partnere a vallomásban Fényes Alice lesz.

HETI MŰSOR:

Szombat d. u. 5: ÖNAGYSÁGA NEM HAJLANDÓ. (A nagysikerű operett első o'csó helyárú előadása.)

Szombat: 9: MONTMARTREI IBOLYA. (Kálmán Imre legújabb nagyoperettje. Teljesen új díszetekkel. Solymosán Magda, Sándor Stefi, Jenei, Ihász, Tompa Sándor, Tóth Elek, Borovszky felépítésével. Rendező Gróf László. Premier-bérlét 15. szám.)

Vasárnap d. u. 3: AKI MER AZ NYER. (A nagysikerű revü-operett első o'csó helyárú előadása.)

Vasárnap d. u. 6: ERETTSÉGI. (Hatodszor.) este: MONTMARTREI IBOLYA. (Hatmadszor.)

Hétfo dé: 9: MONTMARTREI IBOLYA. (Negyedszer. Rendes bérlét 15. szám.)

ROMAN OPERA MŰSORA:

Január 12-én, vasárnap natiné: A vig özegegy.

ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Ma, pénteken világszenzáció: Alpar Gitta legújabb világfilmje: Madame Dubarry.

EDISON MOZGÓ MŰSORA:

Monumentális filmek. Thea v. Harbou regénye filmen: I. N'belugok. Két részben. Mindkét rész egyszerre. Paul Richter, M. Schön. II. Táncoz diákok. Helyárak: 9 és 12 lej. Kezdet: 3, 6, 9 órakor.

MUNKAS MOZGÓ MŰSORA:

Pénteken 3, 6 és 9: Teljesen új műsor. I. A szenvedélyek városa. Társadalmi dráma. Főszerepben: Paul Muni. — II. Kalforniai Sas. Fősz.: Richard Cromvel és Dorothy Jordán. Szombaton nincs előadás. Vasárnap, hétfőn, kedden 3, 6 és 9: I. A szenvedélyek városa. — II. Kalforniai sas.

CONTINENTAL SZÁLLODA BUDAPEST,

VII. DOHANY-UCCA 43.

AZ A HELY, AHOL A JO KÖZÖNSÉG JÖL ÉRZI MAGAT

LEGMODERNEBB SZALLODAI KENYELEM.

SZÍNHÁZAK, SZÓRAKOZÓHELYEK ÉS A KERESKEDELEM KÖZPONTJÁBAN.

MÉRSEKELT ÁRAK. GARAGE A HÁZBAN.

RÁDIÓ MŰSOR

Szombat, január 11.

Bucuresti. 11.30: Hírek. Majd Dinicu zene. 17: Katonazene. 20.15: Jazz. 21.45: Benucci csellóművész játéka. 22.15: Vendégöt zene.

Budapest. 6.45: Torna, utána hanglemezek. 10: Hírek. 13: Szalonzene. 17.45: Tárogatószó. 18.35: Magyar nóták. 22: Jazz. 23: Hanglemezek.

Droitzwich. 21: Hangverseny. 23.05: Szalonötös éltékekkel.

Hilversum. 22.25: Basszus, orgona- és zongoraszó.

Kalundburg. 20.55: Rád'ózenekar. — 21.40: Herbert: Vonószereződ. 22.35: Rád'ózenekar. Ljubljana. 18: Rád'ózenekar.

Osló. 20: A filharmonikusok ünnepi hangversenye.

Párizs. 17.30: Hangverseny. Poste Parisien. 20.40: Könnyű lemezek.

Radio Paris. 19.30: Vegyes lemezek. 21.45: Saint Szens: Etienne Marcel négyfelv. opera.

Regional. 19.30: Szalonzene. 22.30: Rád'ózenekar.

Riga. 20.35: Mascagni: Néró, opera. Stockholm. 18: Régi tánczene.

Varsó. 12.15: Szórakoztató zene. 13: Puccini-lemezek.

Zágráb. 17.15: Rád'ózenekar.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri komcsol egy sző 2 lej, vasagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Álláskeresőknek 30 százalék kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelentés levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Házasságotat biztos eredménnyel közzéad a széleskörű összeköttetéssel rendelkező „MIREA” iroda. Cluj, Regele Ferdinand 116.

Többmire készpénzmozománnyal férjhezmenne csinos, fiatal izr. urinó. Összeköttetést létrehoz Bizony Ferenc házasságközvetítő irodája Timsoara, Reg. Maria 7.

Ebédeltutorok eladók Löbnél, Str. Regina Maria 34. II. emelet.

Berbevennek egy pizmót vagy egy rövid zongorát. Cim a kiadóban.

Különbejárati butorozott szoba egy vagy két embernek teljes ellátással kiadó Ernest. néi, Decebal 20.

Kozmetikai, fotócikek, laboratórium, gombok, ékszerek legoicsóbb beszerzési forrás D'Or.

Teljesen különbejárati szoba butorozva, vagy őrsen, mosdóval, azonnal kiadó. Berthelet 12.

Fiatalkereskedő, több évi praksissal, állást keres, szombat megartásával. Román, magyar és német nyelvet bírja. Ebner Saul, B'strija, Str. Gheorghe Enescu 4.

Ki fogadna örökbe egy 14 hónapos, egészséges, szép zsidó fiugyermeket? Cim: Izraelita Nőegylet, Cluj, Calea Marechal Foch 85.

Szépén butorozott szoba k'adó. Teljes ellátással is. Semlyén Tivadarné, S'r. Bob 2.

Jólmenő kosztház, elköltözés ma't átadó. Ugyanott egy nagy főzőkemence eladó. Cim a kiadóban.

Urileány, orth. zsidó uricsaládnál lakást, ellátást keres. Ajánlatok „Nem fontos kiűző szoba” jellegére a kiadóba.

Korn borbélyüzem, Calea Regele Ferdinand 63. (neológ templommal szemben) rendkívül o'csó árakon végez razolozást, borotválást, hajnyírást. Kéri a zsidó közönség szives pártfogását.

PHILIP INGELE R. C. STANDA

Constru Piata Unirii

Ma este tíz óra dőkörház bál. A kájával, hogy mi sebbé, kellemes. Meg vannak a k'lyekből a bál össze-egyet-egyét, egy párjümgűrók melyből minden és asszonyok egy jutni. Elkészült a ben az amerikai nan a különböző cocktailt bocsátja delkezésére.

De nemcsak a bál előkészületek estélyi toalettek, is, kivasták a f'kat, megállapodta társaságok, egysz csak az estét vár bál.

A napokban métek a bál sikerérik, hogy nem érmert az ifjúság m' házban táncolhat, ban, kedve szerint lik a nagy készülő ra. Mások azt mo'ség fog lemondan „nem érdemes eze De a közönség dott a szkepticizm' júság eddig szinte deklódest tanusito mindenki, aki igaz kozást akar.

Befejeződtek az mindenki az estét

— Két nap óta re Angliában. London rendkívül erős vihar dig öt ember életét veszít. Különösen Kentben levő Medmose helyiség áll vi 5 hullát sodort partr az elsüllyedt Bradda tozó matrózokról va

— Szenzációs indtevlőró Hauptmann yorkból jelentik: E mányszója, levelet ké gát J. J. Faulknern szenzációs indokkal kegyelmezését. Faulk dollárt helyezett le pénzből, amit a L. díja fejében fizettek

Egyetemi tanár Bixadi amely a gyomr gyomorégést fa mert használ mindíg kellemes nőtt. Cluj ter Regele Ferdinand

PHILIPS
INGELEN
R. C. A.
STANDARD

rádiók

Constructio
Piata Unirii 31. Telefon : 83.

HIREK

**Ma este:
Zsidókérdés bál**

Ma este tíz órakor veszi kezdetét a Zsidókérdés bál. A készülődések befejeződtek. Elkészült a rendezőség rengeteg munkájával, hogy minél hangulatosabbá, kedvesebbé, kellemesebbé tegye a mulatságot. Meg vannak a kis művirágosok, amelyekből a bál összes résztvevő hölgyei kapnak egyet-egyet. Megkapta a rendezőség egy parfümgyáros figyelmes ajándékát is, melyből minden jelenlevő fiatal lánynak és asszonynak egy-egy üveg parfüm fog jutni. Elkészült az Iparkamara dísztermében az amerikai stílusú bárpult is, ahonnan a különböző liköröket, konyakot és cocktailt bocsátják majd a közönség rendelkezésére.

De nemcsak a vezetőség végezte be a bál előkészületeket. Kész vannak már az estélyi toalettek, a szabónk remekművei is, kivastalták a frakkokat és smokingokat, megállapították a bál programjában a társaságok, egyszóval most már mindenki csak az estét várja, hogy megkezdődjék a bál.

A napokban még voltak, akik kételkedtek a bál sikerében. Egyesek azt mondták, hogy nem érdemes ma bált rendezni, mert az ifjuság minden klubban és kávéházban táncolhat, egyszerű uccai ruhákban, kedve szerint és így feleslegesen válik a nagy készülődés — a nagy mulatságra. Mások azt mondták, hogy a rendezőség fog lemondani a bál megtartásáról: „nem érdemes ezekben a nehéz időkben”.

De a közönség készülődése ellent mondott a szkepticizmusnak. A cluji zsidó ifjuság eddig szinte sohasem tapasztalt érdeklődést tanúsított a bál iránt. Ott lesz mindenki, aki igazi szép, kellemes szórakozást akar.

Befejeződtek az előkészületek. Most már mindenki az estét várja.

— Az unakodó a jövő hét folyamán tér vissza a fővárosba. Bucurestből jelentik: Az unakodó a jövő hét folyamán tér vissza a fővárosba, ahol elfoglalja székelyét a Cstea Victoriei levő palotában.

— Két nap óta rendkívül erős vihar pusztít Angliában. Londonból jelentik: Két nap óta rendkívül erős vihar pusztít Angliában. Ed- dig öt ember életét veszítette, számos megsebesült. Különösen Walesben nagy a kár. A Kentben levő Medway folyó völgyében számos helyiség áll víz alatt. Formy-Pointnál 5 hullát sodort partra a víz. Azt hiszik, hogy az elsüllyedt Bradda hajó személyzetéhez tartozó matrózokról van szó.

— Szenzációs indokkál kéri egy ismeretlen levélíró Hauptmann megkegyelmezését. New- Yorkból jelentik: Hoffmann, Newjersey kor- mányzója, levelet kapott egy ismeretlen, ma- gát J. J. Faulknernek nevező személytől, aki szenzációs indokkál kéri Hauptmann meg- kegyelmezését. Faulkner azt állítja, hogy 2980 dollárt helyezett le'ette egy banknál abból a pénzből, amit a Lindberg-gyermek váltság- díja fejében fizettek volt ki annak idején.

Egyetemi tanárok megállapítása szerint: **Bixádi víz** — amely a gyomor, bél, epehólyag és nyomorogási fájdalmak ellen a legjobb mert használata enyhén, biztosan és mindig kellemesen hat. Kapható mindenütt. Cluji lerakat: Viktoria Rt. Csak Regele Ferdinand 70.

Gandhi haldoklik?

BOMBAY, január 10. Juidából Londonba érkezett hírek szerint Gandhinak, a hindu nacionalista mozgalom vezérének állapota, aki már hosszabb ideje beteges- kedik, olyan súlyosra fordult, hogy az orvosok semmi reményt nem fűznek felgyó- gyulásához. Egyes jelentések szerint a nagy hindu politikus halálán van és utolsó óráit éli. Indiában és Angliában egyaránt nagy aggodalommal várják a Gandhi ál- lapotáról szóló híreket.

— A cluji Malbis Arumim órája. A cluji ortodox Chevra Kadisa mellett működő „Mal- bis Arumim” egyesület Chanuka alkalmából százötven fiut látott el lábballal. Ezuttal nem árvák részesültek ebben a jótétemény- ben, hanem olyan szegénysorsú szülők gyer- mekei, akik a Talmud-óraba járnak. A Chevra Kadisa ebből az alkalomból mellőzte a nyilvánosságot, nehogy a leginkább jobb sor- sban él, de a viszonyok következtében elszé- gyenedett szülők gyermekei ne szégyentül- jenek meg. A kiosztásnál csupán a Chevra el- nöke, László Gyula és az előjáróság néhány tagja volt jelen.

— Házasság. Mandel Kató, Balamare és Adlerstein Henrik, Satumare, f. hó 12-én, va- sárnap tartják esküvőjüket Balamaren, Str. Reg. Ferdinand 10 sz. alatti házuknál, mely- re ezuton hívják meg összes jóismerőseiket és jóbarátaikat.

— Hitlerstadt. Saarbrückenből jelentik: Január 13-án, a Saar-vidék Németországhoz való csatolásának egyéves fordulóján Sarre- louis városát, amelyet 1681-ben alapított XIV. Lajos francia király és aho' Ney, Napoleon egyik ma-sallja született, Hitlerstadtnek ke- resztelik el.

— A Bné Jiszrael fo'yó hó 11-én, szomban este 9 órakor táncestét rendez a Vivó Klubban a diákotthon és a KKL javára. A táncest iránt, mely szenzációs meglepetést rejtget magában, városszerte nagy érdeklő- dés nyilvánult meg.

— Nehéz székülésben szenvedők, akiknek gyakori fejfájás, mellnyomás, szívdobogás, gyomorműködési zavarok és különösen fájdalmas végbélbajok — mint aranyér, repe- dés, előesés, polipus, sipoly, szűkület — teszik az életet nehézzé, igyanak reggel és este ne- gyed pohár természetes „Ferenc József” ke- serítvizet. Az orvosok ajánlják.

— Nem engedélyezték De la Roque ezredes belgiumi előadását. Brüsszelből jelentik: De la Roque ezredes, a francia Tüzkereszt-szer- vezet vezére január 20-ra tervezett előadását politikai okokból nem engedélyezték.

— A Gaston Jéze professzor elleni tiltó- tés miatt bezárták a párizsi egyetem jogi fa- kultását. Párizsból jelentik: Gaston Jéze professzor, a népus jogi tanácsadója előadá- sainak megzavarása miatt a közoktatásügyi miniszter, újabb intézkedésekig bezáratta a jogi fakultást.

A zsidó nép múltja, jelene és jövője egy kiváltságos film keretében:

IZRAEL HANGJA

Nagy történelmi események sora jelennek meg előttünk, pl.: Sodoma és Gomora pusztu- lása, Babel tornyának építése, Bolyongás a pusztában, etc. Minden jelenetnél egy-egy világhírű zsidó fökántor énekel héber nyelven nagy kóruskísérettel. A fökántorok közül megemlítjük: JOSELE ROSENBLATT, LOUIS WALDMANN (newyorki fökántor), ADOLF KATCHKO (vasó fökántor), MORDECHAJ HERRMANN (párizsi fökántor), David Roitmann, etc. és végül a 14 éves csodahangu Sch. Engelhardt. A kórust a legjobb zsidó karmagy: Mayer Machtberg irányítja.

A film csak 2 napig (Jan. 13 és 14-én) fut a ROYAL MOZGÓBAN

Rendes helyárak. Ifjusági egyesületek — ha legalább 30-as csoportokban jönnek — ked- vezményt kapnak. Előadások kezdete: 3, 5, 7, 9 órakor.

— „Egészség”. Dr. Normand J. „Egészség” című folyóiratának januári száma bőséges, érdekes tartalommal jelent meg. Az első cikk homlokán J. Milton mondását viseli: „Ne hibáztasd a természetet, amely megteszi a magát. Csak te tedd meg a magadé!” A cikk történelmi példákkal illusztrálja ezt a mondást. „A régi görögök — mondja a cikk írója — az ember életmódjának minden irány- ba kiható szabályozásával igyekeztek bizto- sítani az egészség megőrzését és fokozni fi- zikai és szellemi teljesítő képességét. A d'eta nem csupán a táplálkozás, hanem az összes életkörülmények irányítását jelenti”. A cikk átfogó szempontokkal mutatja ki, hogy az orvostudomány az újabb időkben a betegségek gyógyítása mellett megelőzést tűz ki célul. A folyóirat is ezt a célt követi. Érde- kesebb cikkei: „Az anya táplálkozásának be-

folyása a gyermekre”. „A cukorhaj, mint népbetegség”. „Iskola és tuberkulózis”. „Vil- lamossági balesetek”. „A nagymama a gyer- meknevelésben”. „A rádium a rákbetegség gyógyításában” és az aktuális „Sport és egészség” című cikk folytatása. Az „Egész- ség” folyóirat előfizetési ára egy évre 110.— lej. Egyes szám ára 10.— lej.

— Január 20-án hozzák forgalomba az új 50 és 250 lejes ércpénzeket. Bucurestiből je- lentik: H.r szerint az új 50 és 250 lejes érc- pénzeket január 20-án forgalomba hozzák, il- letve azok forgáombahozataltat megkezdik.

— Dinu Bratianu tárgyalásai. Bucurestiből jelentik: Dinu Bratianu tegnap Constantne- cu bankkormányzóval, Bencoiu igazságügyi államtitkárral és Visoianu varsói román kö- vetvel tárgyalt.

A „Pharos” legközelebbi kötete:

Az új Palesztina új héber költői

Jichak Lmdan, Abraham Slonszky, Eliséva, Rachel, Uri Zwi Grinberg, Tschernichovszky, David Simonovitz, Zalman Schnéur, Avigdor Hemeiri és Mose Slinger versei Adler Hubert művészi fordításában. A kötet bevezető tanulmányát Barzilay István írja. Az új Palesz- tina új héber költőinek anthológája csak korlá- tot példányszámban jelenik meg. Eppen ezért előre rendelje meg! Nélkülözhetetlen könyv az összes cionista és zsidó ifjusági szervezetek és kulturegyesü- tek számára! A „Pharos” eddig megjelent kötetei: „Zsidó miniatűrök”, „A hívős er- szény”, „Calea Vacaresti” I—II., „Magnolia Street” I—II. Kaphatók a „Pharos” zsidó könyvkiadásánál: Cluj, Str. Baron L. Pop 23.

— Ma este van a zsidókérdés bál. Ezen az estélyen a jökevd és egy nemes cél egye- sült erővel fogják a kórházi bált eddig min- den évben jellemzett rekordsikert létrehozni és ez így is van rendjén, mert a mulatozások- nak a mostani időkben csak akkor van joga- sultságuk, ha azok egy jó cél érdekében tör- ténnek. És ugyan lehet e szebb cél, mint a cluji zsidóság reprezentáns jótékonyági intézményének a támogatása. Ebben a jel- szóban megegyezik a város és vidék minden rétege, mely a szó szoros értelmében ö.öm- mel áldozza filléreit ennek az intézménynek és ha emellett a fiatalok jökevd is megálá- lja számítását, hát az csak annak a sok oda- adó fáradozásnak a jutalma, mealllyal ennek az elíteltélynék rendezősége a bál ügyét elő- készíti.

— Nincs lehetőség a tengerészeti konfe- rencián megegyezésre jutni Japánnal. Lon- donból jelentik: A Japok annak a véleményük- nek adnak kifejezést, hogy nincs lehetőség a tengerészeti konferencián megegyezésre jutni Japánnal. Tehát csak az Egyesült Ál- lamok, Anglia, Franciaország és Olaszország között lehet egyezmény megkötésére számi- tani.

— Kimutatás. A „Marpe Lanefes” egylet működése 1935 év december hóról. Kioszta- tott 650 ebéd, 180 liter tej, 8 liter bor. Bevé- telek: 650 ebéd (á 25.—) 16,250.— lej, tag- díjakból 6580.— lej, betegek hozzájárulása 500.— lej, templomi és egyéb hozzájárulások —, ebédek megváltása 232.— lej, adomá- nyok 930.— lej, e havi tulkiadás 4223.— lej; összesen 28,715.— lej. Kiadások: Kosztolt ebédek értéke 16,250.— lej, ételhordásait 2910.— lej, igazg. költis. 2404.— lej, jutalékok ra 1316.— lej, konyhai kiadások, főzés és tej 2166.— lej, tejszámla városi betegelmék 1069.— lej, segélyek 2600.— lej; összesen 28,715.— lej. Mózes Elek, titkár. Dr. Rosenfeld Salamonné, elnök.

Vihar

— Shakespeare vigjátékának bemutatója a Magyar Színházban Babits Mihály fordítá- sában —

Shakespeare csapongó fantáziája, metafizi- kai szányalása a „Szentváneri álom” című drámai költeményén kívül a „Vihar”-ban ér- el legmagasabb fokát. Vaszkos realizmus és szinte legies költészet váதாகozik benne az örök shakespearei emberábrázolás kifogyha- tatlán invenc ójával.

A keret, a cselekmény, a beállítás, mint minden Shakespeare-műben, a „Vihar”-ban is archaikus, a mai szemlélő világátó. messze- eső, de a tartalom ma is friss, örök emberi vonatkozásokra tapntó, sok helyütt egyene- sen fölüyesen szellemes.

Babits Mihály fordítása, mely az archaikus költői fordulatokat pompásan frissítette fel, modern és gazdag nyelvezetének szépségei- vel, kétségkívül közelebb hozta a darabot a közönséghez.

Azok, akik a szinpadtól nemcsak jó „be- mondásokat”, sekélyes és hazug frázisokat várnak, tegnap este nagyon jól érezték ma- gukat a Magyar Színház nézőterén. Shakes- peare génusza ma is teljes varázsában hat, egy k.s tulzással ta-án azt a kijelentést is megkockáztathatjuk, hogy Shakespeare még mindig a legmodernebb szinpadí író. Külön- sen olyan szép és korszerű fordításban, mint a Babits Mihályé.

A rendezés nehéz munkáját Kádár Imre végezte, nagyon elismeréreméltó kválitások- kal. Általában a Magyar Színház rendezés- beli nivója állandóan emelkedőben van, ami — tekintettel a szerény anyagi lehetőségekre — egymagában véve is nagy teljesítmény. Az első kép viharjelente a legelőkelőbb és tech- nikaileg legfelszereltebb európai szinpadon sem lehetett volna különb. Tejes illuziót nyújtott. A dus színekben pompázó új disz- leteket Bánffy Miklós gróf tervezte.

Az előadás maga azonban sok kívánnivalót hagyott maga után. A szereposztás nem volt teljes egészében szerencsés. Így Budaházi Mária szerepében szivesebben láttuk volna Fényes Alicet. Tóth Elek nemes páthosozát ez- uttal mintha k.sse tulhangsúlyozta volna és mintha némi indiszpozíciót árult volna el. Na- gyon bájos, ta praesent volt Stefanidesz Ily Ariel szerepében. Feledhetlenül nagyszerű alakítást nyújtott Balázs Samu, aki Calibant személyes tette meg. A két matróz szerepé- ben Tompa Pufi és Ihász igyekeztek a lehető legjobbat nyújtani. Borovszky, Lantos és Csóka mellett Jenei és Nagy István árultak el figyelemreméltó rátermettséget. A belett keretében Wojtydzky Elvira, Báza Eva és Tebán erattak művészi táncukkal tapsokat. A korszerű, dekoratív kosztümöket a Kifutó Károlyi Leona tervezte. A zenekart Schrei- ber Alajos dirigálta elismeréreméltóan. A viharban hanyódo gálya teljes illuziót nyújtó ügyes megkonstruálásának érdeme Rajnai Sándort illeti meg. (s. l.)

